

Festa des Sequer 2017

1,2 i 3 de Setembre

Ajuntament de
Lloret de Vistalegre

Pregó de les festes des Sequer 2016

Bon vespre lloritans i lloritanes, autoritats i bon vespre a tothom.

Fa cosa d'unes tres setmanes Antoni Bennàssar, el batle de Lloret, em va telefonar per proposar-me fer el pregó de la festa d'Es Sequer. Tot d'una vaig quedar un poc sorprès i la primera reacció va ser dir-li que jo no era una persona molt hàbil per fer parlaments, que les paraules moltes vegades no expressen allò que realment una persona vol dir, i que jo som una persona més d'acció.

- No passis pena, em va dir el senyor Batle-, a una persona que coneix molt bé els primers anys de vida de la festa i com va anar evolucionant, sempre és bo i interessant escoltar-la. Per què no ens ho contes?
- Bé -li vaig respondre -. Dóna'm un dia per pensar-ho i et donaré una resposta.

Ho vaig explicar a la família i ells també m'animaren a participar-hi. L'endemà no tenia altra curolla més que pensar el què podria dir a la gent que vendria a escoltar . No vos ha passat mai que quan heu de contar una història que heu viscut i que coneixeu molt bé creieu que tothom la sap? Em vaig haver de convèncer de què no és així. La gent recorda el que ha vist, si li ha agradat, o si no li ha agradat, o si els ha sorprès... Però si no han participat activament en la festa, si no han viscut el dia a dia dos mesos abans, segurament no saben quins varen ser els motius i els sentiments que ens movien a fer-la, ni el que intentàvem aconseguir. Així que em vaig dir: "Idò fes això, explica a les persones del poble les teves vivències relacionades amb la recuperació de la festa d'Es Sequer durant la dècada dels anys 90, experiències que gràcies a un grup inoblidable de persones sempre recordaràs".

Així que ara sí, vull agrair a l'Ajuntament el detall que ha tengut amb mi de proposar-me la tasca de fer aquest pregó. Un pregó no és més que, al capdavant, una crida a la festa, a la participació, a fer allò que tots sabem però que no acabam de saber expressar: fer poble. Idò això és la meva única pretensió: un crit fort i enèrgic per la nostra festa més singular.

L'any 1990 el grup de ball de bot Sa Font Figuera juntament amb l'ajuntament, decidírem recuperar i potenciar la festa d'Es Sequer, festa que anys abans s'havia celebrat i que per diversos motius es deixà de fer. Pensàvem que era una celebració inèdita a Mallorca i que per tot el que representava del nostre passat més recent i per tot el que podia suposar per millorar el present i el futur, valia la pena posar-la de nou en escena.

La primera intenció era fer una festa per la gent del poble, però a poc a poc i any rere any eren més les persones d'altres indrets que visitaven Lloret per veure el Sequer consolidant-se com

una de les fires d'estiu més visitades de Mallorca, retornant el protagonisme a un fruit oblidat que anys enrere fou tant significatiu per a la vida del poble. El que féu que es convertís en una festa coneguda arreu de l'illa. Una festa única. Però a més a més, vos diré que anys després la majoria de pobles de Mallorca varen iniciar festes, trobades, fires, etc. temàtiques, és a dir, posar de relleu un producte local i mostrar tota la capacitat menestral i productora del poble; recordau la fira de sa Mel a Llubí, la fira de l'Esclata-sang a Mancor i tantes altres. Idò heu de saber que els lloritans fórem capdavanters en tota aquesta endemesa.

Record que la festa començava el dia de l'Homenatge a la vellesa on s'escollien, d'entre totes les persones homenatjades, al Figueraler i a la Figueralera majors. La intenció era que aquestes dues persones representessin el nostre passat més proper i, que segurament, coneixien millor que nosaltres les antigues festes del sequer. Sempre procuràvem obsequiar-los amb un detall que els recordàs la seva participació. El ganxo per collir figues, gravat amb la data del sequer, fou un dels obsequis que més em va agradar.

La fesomia de la festa era sempre la mateixa. I això és molt important: saber què s'ha de fer en les qüestions més bàsiques i puntuals, aquelles que no s'han de discutir. Aprofit aquesta avinentesa per dir que m'agradaria que s'establissin unes actuacions concretes, una espècia de protocol, per tal que any rere any es pogués mantenir la fesomia de la festa. En el nostre cas, les úniques coses que anaven millorant eren aspectes de l'organització que amb l'experiència anàvem descobrint i que ens ajudaren a que tot fos més funcional. I per això férem encarregats, comissions de treball i, per descomptat, un cap de protocol. I és que aleshores tots nosaltres teníem molta il·lusió i ganes de feinejar però també teníem molt poca experiència alhora de gestionar festes d'aquest tipus en les que en un espai de temps molt reduït s'havien de succeir molts d'actes. Els mateixos que havien acabat d'enllestir l'exposició, la mostra de figues i l'escenari ens anàvem a mudar. Uns vestits de pagesos per anar a cercar als Figueralers a ca seva, d'altres de diumenge per rebre a les autoritats de fora poble i, els més afortunats, anaven més informals per continuar amb les tasques de guardar l'exposició, preparar el menjar, etc. Era una autèntica bogeria perquè tot això passava pràcticament en menys d'una hora! Així va néixer la figura del cap de protocol la feina del qual seria organitzar i assignar les tasques d'aquestes hores tan atrefegades. No cregueu que crear aquesta figura fos la solució immediata dels problemes, quasi quasi fou un altre

Pregó de les festes des Sequer 2016

problema més perquè no teníem clar quines eren les seves funcions ni ell ni nosaltres. Podríem dir que «un compte feia s'ase i s'altre es traginer». Però a poc a poc ens anàrem aclarint i, sobretot, amb bona voluntat i ganes de fer festa.

El punt de trobada per donar el sus a la festa era a davant l'Estanc on els representants de l'Ajuntament donaven la benvinguda a les autoritats foranes i rebien als Figueralers que venien acompanyats del pagesos i pageses. Tots plegats anàvem cap a l'església on es celebrava la missa en la qual tres parelles ballaven el ball de l'Oferta acompanyats de la música dels xeremiers. Després es lliuraven les ofrenes que solien ser productes elaborats a base de figues i una botella d'herbes. En acabar l'ofici les autoritats i els Figueralers es dirigien al Centre Parroquial on inauguraven l'exposició i la mostra de figues que quedava oberta al públic. Acte seguit la comitiva anava a la plaça on hi havia un lloc reservat per a ells. I ara sí, començava el ball i tots el nervis acumulats dels organitzadors començaven a desaparèixer per donar pas a la festa i la disbauxa.

Durant la celebració de la festa la gent podia degustar des de figues seques a verdes i provar el suc d'herbes que amb tant de gust elaborava en Joan Beatet. L'esperit de la festa era tan altruista que l'aspecte econòmic era el que menys ens preocupava -encara no sabíem res d'això de la crisi!-. La gent que venia a veure la festa gairebé podia sopar gratuïtament tastant les figues i degustant les herbes. No obstant això procuràvem que hi hagués menjar i beure perquè els que quedaven amb més gana en poguessin comprar. També fèiem rifes, i molt elaborades per cert. En record una en que els números que veníem no eren de paper, sinó que eren figues fetes de fang enumerades i pintades pels col·laboradors. Veníem a preu de rifa productes relacionats amb la festa i elaborats per nosaltres mateixos just per fer front a les despeses de la festa: material, grups de música...

Però la festa no acabava aquest dia, pots pensar! Els dies següents tornem-hi, torna-hi: retirar coses, fer net, tornar tot el que ens havien deixat... Aquí també, de vegades, s'armava qualche bullit que no ens aclaríem. Per això decidírem que era necessari anomenar un nou encarregat que tengués enregistrat el nom de les persones i les coses que ens deixaven per fer l'exposició i evitar així possibles confusions. Aquí va ser quan començàrem a utilitzar la famosa plaqueta que de vegades també s'extraviava per qualche racó i ens feia tornar boiets a tots. Ja ho sabeu, allò de tapar un forat per destapar-ne un altre!

M'atrevesc a dir que la part que ens duia més feina i a la qual hi solíem dedicar tot el mes d'agost i part del setembre era la del decorat i la de l'exposició ja que cada any reproduíem un racó típic i representatiu de la pagesia i, sobretot, de la tasca del sequer. Cada any ens proposàvem canviar els elements que havien de compondre el decorat i no era tasca fàcil.

A principi d'agost ens reuníem per parlar del que havíem de fer aquell any. Tothom podia aportar idees i fer-les. Solíem fer comissions de feina i cada una d'aquestes s'encarregava d'algun aspecte concret de la festa com embellir la plaça, dur el recompte dels objectes que ens deixaven, il·luminar l'espai de la festa, fer les construccions de la mostra, idear els suports de la mostra de les figues... Després tothom ajudava allà on penjava més.

A cada Sequer hi havia una sèrie d'elements que sempre formaven part dels decorats i de l'exposició com els ormejos propis de les feines del camp: aixades, xapetes, arades, esterrossadors, corbells, paners, garbells, capells, manegots... Tampoc hi podien faltar els productes elaborats a base de figues: arrop, pa de figues, figues seques, figues verdes, herbes dolces i seques. I els plats com: conill, sopes, escaldums, pa amb oli, ensaimada i fins i tot un plat de truites d'aigua, elaborats, evidentment, amb figues. I de cada any n'hi havia més! Tots aquests productes i plats els elaboraven gent del poble de manera totalment altruista. Com a agraïment l'Ajuntament donava un petit obsequi a les persones que havien participat elaborant aquests productes.

Record la primera exposició que férem. Dies abans ens havíem reunit el grup de ball de bot Sa Font Figuera per triar la nova directiva tot fent un sopar de pa amb oli al bar Es Pou. Aleshores jo era el batle i va ser en aquell sopar quan els hi vaig proposar recuperar la festa del Sequer i que l'ajuntament els ajudaria amb el que pogués. Varen dir que sí. Va ser frenètic. Record que el vespre abans del sequer, encara cercàvem carros i ormejos per fer el decorat. A la fi en trobàrem un d'en Joan Bossa, al cel sia. El carregàrem al remolc del tractor i a seguir fent feina. Quasi tot eren estris i màquines antigues que s'empraven per fer la feina del camp i que acompanyàrem d'una mostra de dibuixos relacionats amb el sequer fets pels infants de Lloret.

A la segona, a més de les eines del camp apareixia una pagesa segant l'ordi amb la falç devora un talaiot observava.

figueraler collint figues i que impassiblement els

Un porxo de canyes i teules amb una foganya per cuinar i el forn per fornejar les figues foren els motius del decorat del tercer any del Sequer a més d'una exposició inèdita de roba antiga.

L'any 93, els protagonistes del decorat, foren la caseta per protegir el sequer quan plovia, el

Pregó de les festes des Sequer 2016

paller, els camps vestits de verd per les pastures primerenques del mes de setembre i una rèplica de l'escut de Lloret fet amb llavors dels nostres camps,

El motiu del decorat de l'any 94 fou un hort regat per un molí i just a devora, un conradís on encara es veia el rostoll que havia deixat la pagesa de l'any anterior. Al fons, una altra vegada l'escut de Llorito, però aquesta vegada en forma de mosaic amb trossets de rajola. Molts hi posàrem les mans però tota la feina estava supervisada per una persona amb molt de gust per aquestes coses, na Maria Xineta. Aquest escut ara roman a la sala de plens de l'ajuntament i hi serà sempre que els nostres polítics vulguin. Com sempre que el vegem estarà present el record de na Maria.

Cada any que passava ens duia més mals de caps trobar el motiu del decorat. Quin podria ser un dels elements més apropiats per presidir l'exposició de l'any 95? Idò una rèplica de la coneguda Font Figuera. Uf quina feinada que hi va haver! Però va valer la pena.

L'any següent, el 96, fou tal vegada l'exposició més refinada en quant a les construccions que solíem fer. Una cuina i un menjador de possessió presidien el decorat i, encara ara, em sorprèn l'estructura i la decoració que aconseguíem amb aquest espai. Ah! I per primera vegada apareix la batedora, la qual fou donada al poble per en Tomeu Fred «es garriguer». Batedora que avui ens dóna la benvinguda quan arribam al poble venint de Pina. L'any 97 i 98 se seguí fent l'exposició al centre i al 99 es traslladà a les Cases dels Tarongers.

Sempre procuràvem que els decorats i l'exposició comunicassin, explicassin i transmitissin el tarannà del poble i per tant que ens ajudassin a entendre el nostre passat i que també ho poguéssim fer gent d'altres llocs i d'altres cultures. I com a lloritans i en representació de tots els lloritans, ens sentíem orgullosos de que la gent que ens visitava gaudís del treball fet.

El cert és que cada any i malgrat totes les dificultats ens superàvem, ens sentíem satisfets i tot gràcies a la participació i a les aportacions desinteressades de molta gent. Fer tot això ens duia molta feina i per això molts de vespres per recuperar forces acabàvem amb un sopar improvisat amb un poc de cada un: sobrassada, trempó, pa, formatge, meló o síndria. Però sobretot el companyerisme, la química que hi havia entre els participants i la crítica constructiva del que anàvem fent cada dia era el que animava aquells sopars i el que ens animava a continuar. Record encuriós uns d'aquests vespres perquè, tot i que havíem deixat la taula ben neta després de fer el trempó, al dia següent la trobàrem plena de closques de llagosta que alguns s'havien menjat el vespre anterior. Supòs que ens volien fer befa, però nosaltres ho prenguérem com de per riure, perquè no hi havia gens de malícia en cap acció que fèiem.

Però l'imprescindible i principal protagonista de la festa era la mostra de figues. Aquesta sempre havia de ser l'estrella de la festa del Sequer. Tant el suport on mostràvem les figues com el suport on escrivíem el seu nom ho canviàvem cada any. En record alguns de preciosos i senzills: trossos de soques de figuera, pedres planerenques, cartolines verdes retallades en forma de fulles de figuera, còdols de torrent... El primer any la mostra es va fer bàsicament amb figues de Lloret i de la possessió de Son Brondo: la Bordissot negra i blanca, Martinenca, Coll de Dama blanca i negra, De la tira, Algerines, eren les més conegudes per tothom però també n'hi havia que no ho eren tant: l'Ull de perdiu, Brocalet, Pèl de bou. Completàrem la mostra amb figues d'altres pobles com la Bergunya, De la Plata, Balafi, Calderona, Paratjal rimada, Martinenca rimada, Francesa. No n'hi havia massa més de dues dotzenes i mitja. L'any següent, el 91, en Xesc Oliver i en Joan Beatet es posaren en contacte amb en Sacarés i aconseguírem més classes de figues per a la mostra amb noms totalment desconeguts per a nosaltres: d'en Manel, de les Olletes, Hortella, Llimonenca, Maella, Carabasseta, de l'Ofre... La mostra es va duplicar amb aquesta aportació, la qual es tornaria incrementar any rere any fins arribar a més de 120 classes de figues gràcies a la participació del senyor Montserrat Pons i Boscana.

La plaça també es solia adornar amb un ESCENARI generalment decorat amb ormejos i productes del camp mallorquí. Alguns d'ells mostraven clarament un caire reivindicatiu. No hi podia faltar la Senyera com a símbol de la nostra identitat. Eren altres temps, ara ja estam completament conscienciats, bé, o almanco ho volem pensar i creure.

Els motius que em varen moure a seguir endavant amb aquesta festa són molts. Per començar recordar i mostrar una festa que ja feien els nostres padrins damunt les eres per festejar l'acabament de la feina del sequer.

També per motius de caire pedagògic. Molts de nosaltres som fills de famílies pageses i no coneixíem, ni de bon tros, la gran varietat de figues que hi ha, ni els productes que amb elles es poden elaborar. Amb aquesta festa vaig i segueixo aprenent. Inicialment la festa es feia més entrat el mes de setembre així els infants de l'escola, tenien la possibilitat de participar activament de la festa, ja que es treballaven uns continguts, unes actituds i uns valors a través de diferents activitats que contribuïen a la seva formació integral com a persones, de pertinença a un grup i a un lloc amb unes arrels i una

Pregó de les festes des Sequer 2016

cultura determinada. A més d'aprendre, intentàvem que aquesta festa ens ajudàs a tots a ser conscients de la importància de tenir una actitud respectuosa i responsable amb el medi ambient. Aquesta tradició ens mostra clarament la cura i l'ús que feien els nostres avantpassats del nostre camp, un respecte que actualment ja sigui per interessos econòmics, polítics o del caire que sigui es perden de cada vegada més. És cert que els nostres padrins vivien del camp i que nosaltres actualment no. Fins i tot podem pensar que el necessitam poc per sobreviure, ja que no en podem treure un bon rendiment i per això molt sovint ens prenem la llicència per desvestir-lo o simplement, no li tenim esment. Però ens hem de demanar, tots plegats, si és bona i correcta aquesta actitud.

Com ja he dit aquesta era una festa totalment altruista. No teníem la intenció de promocionar cap negoci de figues i no perquè no pensàssim que no fos possible un negoci d'aquest fruit i els seus derivats, sinó perquè tant el camp mallorquí com els seus productes han estat sempre menyspreats per polítiques inadequades.

(I ja que hi som) M'agradaria aprofitar aquest pregó per fer unes suggerències:

- Pensa que seria enriquidor i interessant convidar seriosament als lloretans a dur les seves figues a la mostra i que es poguessin apreciar clarament les diferents varietats que ja tenim al poble, a més de fer un registre per poder tenir-ne constància i que de mica en mica pogués anar creixent el nombre de varietats locals. La finalitat seria implicar el màxim de gent i que es sentís protagonista amb la seva aportació.
- Malgrat que la festa ara tengui un caràcter més institucional, seria bo que el Consistori fos un gestor eficient però a la vegada mut que donàs el màxim protagonisme als col·laboradors. Aquesta és la flaire que es respirava durant aquells anys 90 i que per sort l'any passat vaig tenir el gust de tornar a olorar.
- També m'agradaria que l'Ajuntament de Lloret fes les passes necessàries per declarar la Festa d'Es Sequer de Lloret de Vistalegre com a Festa d'Interès Cultural.

No voldria acabar sense agrair tota la feina feta als distints Consistoris i a la gent que ha

participat durant aquests 27 anys a les diferents celebracions de la Festa del Sequer. Sempre em sentiré orgullós d'haver engrescat a un grup formidable de gent a recuperar aquesta festa i a la vegada que m'engressassin ells a mi. Entre tots ens animàvem a seguir endavant.

Estic convençut que aquests 27 anys de la Festa del Sequer han estat positius. Positius perquè:

- Any rere any un grup gent de Lloret ha estat capaç de fer feina conjuntament per dur endavant la festa i mostrar-la a resta del món.

- Ha convidat a recordar i a practicar el ball de bot, típic de les festes dels sequers i de la nostra cultura. Fins i tot algun grup DE BALL DE BOT ha agafat el nom d'una figa pròpia de Lloret, la figa «Brocalet».

- S'han fet pregons i conferències d'un gran nivell, tant de coneixements com d'habilitats lingüístiques (gloses).

- A vegades ha estat font d'inspiració d'algun escriptor novell. A més a més, hem pogut veure en les darreres festes patronals de Sant Domingo, que el Sequer forma part del segell distintiu del nostre poble, com a marca local i, alhora, universal.

- Segurament també, a moments, ens ha ajudat a se més conscients de la necessitat de tenir unes actituds més respectuoses amb el medi natural. No és fàcil canviar actituds. L'important és no baixar els braços.

I per acabar dir-vos que

Aquest pregó d'avui vos vol convidar a participar de la celebració de la festa. Gaudiu del que us mostraran però sense oblidar que darrera de cada detall hi ha un esforç, un sentiment, una enyorança i també la intenció que recordem les nostres arrels. Que aquesta festa sigui una saó més perquè l'arbre de la nostra identitat arrelhi cada vegada més endins. Participem, idò, d'aquesta festa, ballem fins que les cames aguantin, mengem i beguem un poc.

Visca el Sequer!

Salut per tots!

Arnau Mateu

Divendres

- 21.00 h Pregó del Sequer 2017** a càrrec de Sr. **Xesc Oliver Jaume** (Xesc de Pina).
En acabar hi haurà una espipellada per a tothom.
Lloc: Claustre dels tarongers.

Dissabte

- 18.00 h Amollada** de coets i **rebuda** d'autoritats.
Lloc: Davant l'Ajuntament.
- 18.00 h Rebuda dels Figueralers joves i Crida a la festa.**
Recollida dels Figueralers majors pel grup de gent vestida a l'ample, Figueralers joves, Gegants Figue-

ralers, agrupació Brocalet, Grup Folkloric Tramuntana de Ciutadella, Casa Regional de Múrcia i autoritats acompanyats pels xeremiers.

Lloc: Davant l'Ajuntament, cercavila recollint els figueralers en el seu domicili.

- 19.00 h INAUGURACIÓ** de l'exposició de figues (SEQUER 2017)

Lloc: Plaça Tarongers.

INAUGURACIÓ de l'exposició d'Obra Gràfica i Ceràmica d'Andreu Maimó.

Lloc: Casal dels Tarongers.

INAUGURACIÓ de l'exposició de pintures a l'oli i aquarel·la a càrrec de l'artista Raquel Cunill.

Lloc: Biblioteca

INAUGURACIÓ de l'exposició de la mostra de tots els programes del Sequer des del seu inici fins ara.

Lloc: Antic Centre Sanitari.

INAUGURACIÓ del clàssic mercat artesà inclòs dins el recorregut de la Festa.

INAUGURACIÓ del Mercadet Gastronòmic on es vendran tapes elaborades amb figues i altres productes amb la figa com a ingredient principal.

Hi haurà **degustació** de figues i figues seques al llarg del recorregut de la Fira.

A partir de les 19.00 h. FIGATAPA: Venda de pintxos i tapes elaborades amb figues a tots els bars de Lloret. Es Fasser, Es Pou Nou, Ca'n Putxet i Poliesportiu.

20.00 h Representació del **Quedo** (tothom queda convidat a participar-hi vestit a l'ample). **Ball dels gegants figueralers i mostra de ball de bot i de ball amb els grups:**

Grup Folklòric Tramuntana
de Ciutadella

Grup Virgen de la Fuensanta
(Casa Regional de Múrcia)

Agrupació cultural BROCALET
Lloc: Plaça Jaume I

22.00 h **Ballada popular amb els grups:**
Brocalet
Qanarusa
Hi haurà servei de bar.
Lloc: Plaça Jaume I

11.00 h. Gran diada infantil. Zona d'activitats multiesportives (castell inflable de bàsquet i futbol, beisbol, hoquei, bàdminton, pales de platja...).

21.00 h **TEATRE AMB L'OBRA APRIMARK, DE XAMO XAMO TEATRE.**

Et vols aprimar? Et pega plorera cada vegada que puges a la bàscula? Vols tenir un cos prim i mancat de greix sense suar ni fer exercici? Nosaltres som la teva solució: APRIMARK!

Lloc: Plaça Jaume I

Divendres

A partir de les 23.30 h, Festa Quintos 97-98 amb:
Indecisos
DJ Stephane
DJ Gabi j. James
Lloc: Baix de Sa Riba

Diumenge

Diada esportiva
Memorial Martí Jordà

Programa d'activitats

"III MEMORIAL MARTÍ JORDÀ"

Lloc: Camp Municipal Toni Coll Real (Poliesportiu Sa Comuna).

Ho organitza: Unió Esportiva Lloret.

Hi col·labora: Consell Insular de Mallorca, Poliesportiu Sa Comuna, Pirotecnia Jordà.

Dissabte

17.00 h **Recorregut de caça.**
Organitza: Societat de caçadors.
Lloc: Sa Comuna

Ajuntament de Lloret de Vistalegre

L'Ajuntament vol agrair a totes les entitats, associacions i particulars, encapçalats per la COMISSIÓ DEL SEQUER, la seva col·laboració desinteressada i la participació en els actes i activitats de la nostra festa, sense vosaltres hagués estat impossible fer-la. MOLTES DE GRÀCIES!!!

